

וידבר משה אל ראשי המטות

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 מקום ליישות ומציאות עצמית ולכן יש מקום לנדרים ופרישות לְסִפְרִית

2 הַחֲכָמָה¹⁹ עניינה הוא ביטול מוחלט ובה אין צורך בנדרים ופרישות, כפי

3 שהולך ומבאר, דְּהִנֵּה סִפְרִית הַבִּינָה שעניינה הוא התפשטות הרעיון

4 השכלי שבחכמה הוא כנקודה בלבד היא מְקוֹר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת, האור

5 האלוקי היורד להוות ולקיים את

6 העולמות בא מלמעלה למטה בצורה

7 הדרגתית ויורד מדרגה לדרגה לפי

8 סדר השתלשלות/ כך שכל דרגה

9 קשורה בחברתה כמו חוליות של

10 שרשרת האחוזות זו בזו, והמקור

11 שממנו מתחילה ירדת והמשכת האור

12 בדרך זו הוא ספירת הבינה (כי ספירת

13 החכמה היא אמנם הראשונה מבין

14 עשר הספירות שדרכן בא האור והגילוי

15 אבל היא כנקודה בלבד שאין לה

16 התפשטות וגילוי) וְהִינּוּ שְׁעָם

17 הַיְיֹתֵהּ לְמַעְלָה מִשְׁבַּעַת יְמֵי

18 הַבְּנִינָן, ספירת הבינה היא חלק

19 מהמוחין (הנחלקים לחכמה בינה

20 ודעת) שלמעלה משבע המידות

21 הנקראות "שבעת ימי הבניין" כי בהן

22 נברא העולם (כמו שכתוב "עולם חסד

23 יבנה") מִפְּלִמָּקוֹם למרות שהבינה

24 היא למעלה מהמידות (כמו שבאדם

25 המידות הן האופן שהוא מתגלה

26 ומשפיע חוץ ממנו אל זולתו, ואילו

27 המוחין הם בעיקר לעצמו) בכל זאת

28 יֵשׁ לָהּ שְׂיִכּוֹת אֲלֵיהֶם, שְׂהִיא

29 מְקוֹרָם כֹּי, ויש קשר ויחס בין

30 המוחין למידות כך הבינה היא המקור למידות (ועל שום כך היא נקראת "אם

31 הבנים") וְלִכֵּן שִׁיף שָׁם בספירת הבינה עֲנִינְ הַנְּדָרִים כי למרות

32 מעלתה, ספירת הבינה קשורה ל'סדר השתלשלות' שבו האור האלוקי יורד

33 מדרגה לדרגה עד לעולמות ונבראים תחתונים שזקוקים לבירור.

34 מֵה־שְׂאִינֶיֶן בְּחִינַת הַחֲכָמָה העליונה, ספירת החכמה היא

35 לְמַעְלָה מֵהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת, ואין לה ערך ויחס ל'השתלשלות' של ירדת

36 האור האלוקי למטה וְכִידוּעַ שְׂבַחֲכָמָה העליונה מֵאִיר אֹר אֵינ־

37 סוּף האור האלוקי הבליג-גבול שלמעלה מהתלבשות בעולמות מוגבלים,

38 וְהִנּוּ לְפִי שְׁנַרְגֵּשׁ בספירת החכמה הַעֲנִינְ שְׂהִיא לְבִדּוֹ הוא

39 וְאֵינן זולתו כֹּי²⁰ שמלבד הקדוש-ברוך-הוא בעצמו לא קיימת שום

40 מציאות אמיתית, ומבחינת הַחֲכָמָה לֹא שִׁיף לא ייתכן שְׂתִהֵי

יְנִיקַת הַחִיצוֹנִים, שהשפעה והארה מהאור האלוקי תרד להשפיע

לְקַלִּיפוֹת וסטרא-אחרא הנקראים 'חיצונים' בהיותם מחוץ לגבול הקדושה

וְכִמּוֹ שְׂכְּתוּב²¹ זְמוּתוֹ וְלֹא בְּחֲכָמָה, כלומר, במקום שאין חכמה

ואין התגלות של האור אין-סוף אין חיות, כי חיות נובעת מדבקות באלוקות,

מקור החיים האמיתיים וְלִכֵּן לֹא

שִׁיף שָׁם בספירת החכמה עֲנִינְ

הַנְּדָרִים כי מאחר שאין שום נתינת

מקום להיפך הטוב, אין צורך בנדרים

ופרישות מדברים בלתי רצויים.

ד) וְהִנֵּה כְּשֵׁם שִׁישְׁנו חִילוֹק

ההבדל הַנִּל בין שני אופני

העבודה, האחד שבו אין צורך

בפרישות והשני שבו הפרישות נחוצה

בְּמָקוֹם בתחום רוחני מוגדר בדומה

להגדרת המקום (בְּעוֹלָמוֹת

וּבְסַפִּירוֹת כמבואר לעיל שיש הבדל

בין עולם האצילות לעולמות בריאה-

יצירה-עשייה ויש הבדל בין ספירת

החכמה לספירת הבינה), כְּמוֹ כֵּן

יִשְׁנו חִילוֹק הבדל זֶה בין שני

האופנים האמורים גַּם בְּזִמְנָן, שְׂהִי

שני אופנים אלו הוא כְּלָלוֹת

הַחִילוֹק ההבדל שְׂבִינְ זְמוּת

הַחוּל²², זְמוּתוֹ וְלֹא בְּחֲכָמָה,

הַשְּׂכָת כפי שהולך ומבאר.

וְהִעֲנִינְ בְּזֶה, דְּהִנֵּה נִתְבָּאֵר

לְעִיל²³ במאמר דיבור-המתחיל "מי

מנה עפר יעקב" שנאמר ב"ב תמוז

שנה זו, תשכ"ו (ויצא לאור עם ביאור

בדרך אפשר ב'דבר מלכות' לשבוע פרשת בלק השנה. יעויין שם באריכות)

בְּעֲנִינְ הַבִּירוּרִים של הרברים הגשמיים, היינו ההבדלה בין הטוב והרע

המעורבים בהם והעלאתם לקדושה, שִׁישׁ בִּירוּר בְּשִׂיכּוֹת לְפִסְלָת,

בירור שנועד מלכתחילה לברר ולהעלות דברים שמעורב בהם רע (קליפות

וסטרא אחרא) שביחס לטוב (קדושה, אלוקות) הוא כפסולת ביחס לאוכל

ובזה עצמו הבירור הוא בשני אופנים אִם בְּאֹפֶן דְּבִירוּר הפרדה והוצאה

של הַפִּסּוּלָת מתוֹף הָאוֹכֵל, או בְּאֹפֶן דְּבִירוּר הפרדה והוצאה

של הָאוֹכֵל מתוֹף הַפִּסּוּלָת²⁴. וּבְעֲנִינְ זֶה של בירור הפסולת היא

כְּלָלוֹת הַעֲבוּדָה של "עבודת הבירורים" דִּימּוֹת הַחוּל. אִמְנָם, גַּם

בְּמִיָּם-טוֹבִים אף שהם במעלה ומדרגה יותר גבוהה ונעלית מימות החול

בכל זאת יִשְׁנו בימים טובים עֲנִינְ הַבִּירוּר בְּשִׂיכּוֹת לְפִסְלָת,

(סה"מ עטר"ת ע' תקמג ואילך). סד"ה הנ"ל העת"ר (המשך תער"ב שם ע' א'עו). 20) ראה תניא פל"ה בהגהה. 21) איוב ד, כא. וראה תו"א לך יב, ד. ובכ"מ. 22) ראה אוה"ת שם ע' א'שח ואילך. ד"ה הנ"ל תר"ל. עטר"ת (סה"מ תר"ל ע' רכ. עטר"ת ע' תקמד ואילך). 23) ד"ה מי מנה די"ב תמוז פ"ד ואילך (סה"מ תשכ"ו ע' רנט ואילך). 24) ראה המשך תער"ב ח"ב ס"ע א'מה ואילך. ע' אינח ואילך. 25) מלאכי ב, ג. וראה זח"ב פח, ב. תו"א ר"פ חיי שרה. ובכ"מ.